

ЪРСКИН КОЛДУЕЛ ДОРОТИ

Превод от английски: Кръстан Дянков, 1980

chitanka.info

Като я видях за първи път, беше зареяла поглед някъде на стотици мили оттук. Стоеше на отсрещния тротоар, недалеч от ъгъла, стискаше на гърдите си вестник. Беше сгънат тъй, че се виждаха само обявите за търсене на работна ръка, приличаше на вестник без нито едно заглавие. Ненадейно клепащите ѝ заиграха и тя погледна вестника в ръката си. В нозете и коленете ѝ личеше напрежение, ала тялото се олюляваше напред-назад, като на човек, залинял от глад. Раменете ѝ бяха отпуснати, хлътнали тъй ниско, че се сливаха с ръцете.

Поглеждаше рекламите, после, почти обезкуражена, се обръщаше и търсеше номера на вратата зад себе си. По едно време отвори някакъв бележник и прочете написаното върху гърба на омачкан плик. Над повечето врати имаше номер, но или не виждаше ясно цифрите, или не намираше този, който ѝ трябва. Лицето ѝ не можех да различа. Беше навела глава, брадичката ѝ се губеше в яката на блузата. Поглеждаше за миг нагоре, след това клюмваше отново, сякаш не може дълго да държи главата си изправена.

Стоеше на отсрещния тротоар и само да посегне, щеше да докосне близкия стълб. Можеше да се облегне на стълба, да намери някъде място, да седне. Не знаех какво ѝ е. Не вярвам и тя да е знаела.

Бях застанал на сенчестата страна на улицата, нещо чаках. Сам не знаех какво чакам. Каквото и да било, няма значение. Нямах работа, за никъде не бързах. Просто стоях и като погледнах отсреща, зърнах я със сгънатия вестник в ръка. Улицата беше пълна с хора, стотици, всички бързаха. Тя и аз бяхме единствените, които стояха на едно място.

Беше между един и два следобед. От ресторантите оттатък и отсам излизаха мъже и жени и тръгваха забързани за работа. В джоба имах четвърт долар, но още не бях обядвал. Бях поогладнял, но исках да спестя парите. Имах намерение да отида в Ричмънд, бях сигурен, че там ще се хвана на работа. Беше юли, мъчно се намираше работа. Но в Ричмънд винаги ми беше вървяло.

Момичето на отсрещния тротоар обърна вестника и зачете друга колона от гъсто изписаната страница. На улицата имаше няколко учреждения и една-две банки. Всичко останало бяха най-различни магазини. На повечето витрини бяха изложени дамски облекла. Мъж тук не биха взели лесно, не беше и за жена, особено младо момиче, ако не е в подходящ тоалет.

Момичето прибра вестника под мишница и тръгна към отсамния тротоар. Бях застанал на две-три крачки от ъгъла. Тя приближаваше с вестника под ръка, притискаше го плътно и не откъсваше поглед от паважа. Като стигна бордюра, отправи се към мен. Все тъй гледаше надолу в земята. Главата ѝ бе наведена през цялото време, сякаш наблюдава обувките си.

Плочникът беше нажежен. Юли.

Мина покрай мен, задмина ме. Чувах песъчинките да скърцат под нозете ѝ. Звукът ми напомни триенето на гласпапира. След малко звукът секна. Обърнах се и видях — спряла току зад мен. Беше тъй близо, че можех да я докосна. Имаше бледо лице, а устните бяха побели и от челото ѝ. Погледна ме, но не вдигна глава — видяха ме само очите ѝ. В тях блестеше влага. Бяха много сини. Искаше да не разбере, че плаче.

Не знаех какво да сторя. Додето не ме заговори, притискаше устни, но не успя да скрие потреперването им.

— Можете ли да ми кажете къде е улица „Форсайт“ № 67? — попита ме тя.

Огледах я. Тъй здраво бе вкопчила ръце една в друга, че от пръстите ѝ видях само върховете. Бяха изцапани, като че цял ден е пренасяла току-що отпечатани вестници. Не бяха мръсни. Просто не бяха чисти. По тях бе полепнал някакъв черен прах. Прах има във въздуха на всеки град и някои се мият по пет-шест пъти на ден да са чисти. Не знаех, но си помислих, че може би от няколко дни не е имала възможност да се измие. Лицето ѝ не беше мръсно, но ми се стори, че се е опитвала да го поддържа чисто с намокрения връх на кърпичката или с пухче от пудра.

Попита ме къде е „Форсайт“ 67. Бе започнала с „Извинете...“ и знаех, че упътя ли я, ще ми каже „Много ви благодаря“. Но преди да продумам, преглътнах. Знаех този адрес. Беше бюро за безработни. Същата седмица бях ходил там два или три пъти. Но работа нямаше. За никого. Беше юли. Само да погледнех от другата страна на улицата веднага щях да видя позлатените цифри над вратата. Постоянно влизаха и излизаха; хората идваха и си отиваха.

— Какво? — казах аз. Всъщност не казах точно това. Когато говориш с момиче, което е много хубаво, изразяваш се малко по-другояче.

Разбрах много добре какво ме запитва, но не помнех да съм чул. Бях се загледал в нея и мина толкова много време, че забравих въпроса ѝ. Тя отвори бележника и разрови страниците да намери пипнешком смачкания плик, на който бе написала адреса. Очите ѝ се взираха в мен със същия празен израз, който имаха, когато я видях за първи път на отсрещния тротоар. Търсеше плика, без да погледне в ръцете си. А той падна още с отварянето на бележника.

Наведох се да взема писмото. Адресирано до Дороти, не успях да разчета презимето. Изпратено до поискване в Централната поща на Атланта от някакво градче до границата с Флорида. Сигурно е било от майка ѝ, от сестра ѝ. Почеркът беше на жена. Тя го издърпа, преди да ѝ го подам. В начина, по който посегна, имаше нещо, което ме накара да се учудя. Може би е загубила баща си и сега се блъска да намери работа, та поне майка си да издържа. Не зная. Такива неща стават с всекиго. Или пък някакво нещастие, всичките ѝ близки са загинали тя се е видяла принудена да напусне дома и сама да си вади хляба — такива неща стават всеки ден.

Хората се обръщаха да ни гледат. Минаваха покрай нас, после извърщаха глави и зяпаха. От другата страна на ъгъла минаваше улица „Пийчтри“ — кварталът на лука.

Не помня какво ме накара да кажа думите, които произнесох. Знаех къде е „Форсайт“ 67. Нали преди половин час тъкмо от там бях излязъл. Беше бюрото за безработни. Елате утре — ми казаха. На всички казваха едно и също — и на мъжете, и на жените. Беше мъртвият сезон, юли.

— Номер 67 е три преки по-нататък, от другата страна на надлеза — рекох аз и посочих с ръка над главата ѝ.

Тя погледна към надлеза. Точно там се издигаха пет-шест евтини хотела. От най-евтините. Кой не ги познава! Има ги във всеки град. Взимат по петдесет цента, по седемдесет и пет и по един долар. Помислих, че постъпвам правилно. В бележника ѝ нямаше никакви пари. Нито цент. Нали видях! Аз имах четвърт долар, но за да намеря работа, трябваше да отида в Ричмънд. Отсреща, на № 67, работа нямаше. Мъртъв сезон. Хората бяха извън града, по курорти. Каква работа можеш да искаш през юли. А тя беше гладна. Опитвала нощно време да спи по гарите... Отвъд надлеза имаше седем или осем хотела. Евтини хотели. След полунощ из коридорите притичваха жени по

комбинезони, нали съм ги виждал. Те винаги разполагаха с пари, можеха поне да се хранят, когато са гладни. Всеки знае какво е да си гладен. Мъжете повече издържат — седмица, десет дни, две седмици, но жените — ако някога сте виждали как изглежда гладна жена гола, ще разберете защо си помислих, че постъпвам правилно.

А тя продължаваше да стои.

— Три преки по-надолу, оттатък надлеза — повторих аз. Тя ме чу добре още първия път.

Но не помръдна.

Стоеше и гледаше мръсните червентухли постройките. Разбираше какви са. Някои от тях имаха надписи, които се четяха и отгук — „Хотел — 75 цента и 1 долар“. Тя ги прочете. Стисках двайсет и пет центовата монета в джоба. Какво ли можеха да ѝ помогнат тези пари? Беше ме срам да ѝ ги предложи — само четвърт долар!

— Добре — обади се тя.

Сякаш бе решила нещо безкрайно важно, някакъв въпрос на живот и смърт. Имах чувството, че е казала „Добре, отивам!“ Не ми благодари, че я упътих. Защото знаеше, че № 67 е отсам, а не оттатък надлеза.

— Добре — повтори тя.

Обърна се и закричи към мръсните червентухли постройките. Токовете ѝ бяха изтъркани от външната страна. Стараеше се да върви изправена, ходеше вдървено, от страх да не изкълчи глезена. Не се обърна. Синята ѝ сукнена пола бе тъй измачкана, че никой не би отгатнал първоначалната ѝ кройка. Сякаш бе спала с нея ноци наред, цяла седмица. Цялата беше в петна, прашна, овъргаляна. Имаше бяла копринена блуза, захабена, загубила цвета си. В гънките се беше наслоил прах, а през раменете ѝ, като хоризонтални бразди от мръсотия, висяха съдрани ивици. След като е стояла на проливен дъжд няколко часа, шапката ѝ бе, изглежда, висяла да съхне на нещо остро, защото на върха си имаше издутина, която нарушаваше фасона.

Повече не можех да остана тук. Тя бе изминала почти една пряка към постройките от червени тухли. Прекосих улицата и през един безистен се отправих към улица „Мариета“; На улица „Мариета“ имаше гараж. Един от техниците ми бе казал, че ако се повъртя около гаража и дочакам някой минаващ от там за дребна поправка автомобил, бих могъл да си изпрося да ме откарат до Ричмънд.

В гаража сварих да смазват някаква кола. Техникът ми кимна, посочвайки я с поглед. Беше голяма лимузина. За нея знаех, подобен рейс не би отнел много време. Помолих собственика ѝ да ме откара до Ричмънд. Той поиска да знае нещо повече за мен и заразпитва техника. Поговориха в канцеларийката, после човекът излезе и каза, че е съгласен. Тръгвал веднага.

Стигнахме Ричмънд. Заех се да диря работа. Под големия железопътен мост, между реката и щатския capitoлий, се намираше търговският район на града. Бях идвал тук.

С мен обаче нещо не беше в ред. Нямах търпение. Бях нервен. През цялото време обикалях, не ме свърташе на едно място.

Няколко дни по-късно се озовах в Балтимор. Проверих за работа в трудовото бюро. Работа колкото щещ, но не даваха веднага. Наемаха едва след две-три седмици, да се уверят през това време, че си здрав. Затуй повечето продължаваха към Филадельфия. Лятно време е така. Всички отиват на Север. Почне ли да застудява, отново се смъкват на Юг, спират в Балтимор, додето сезонът ги настигне, после продължават към следващия град. Накрая всички спират в Ню Орлеан.

Не можех да остана в Балтимор. Просто не ме свърташе. Като всички останали, заминах и аз за Филадельфия. От Филадельфия другите продължаваха за Джързи. Но аз не тръгнах. Останах във Филадельфия.

Един ден стоях на Маркетстрийт, недалеч от Общинския дом, и наблюдавах строежа на някакъв нов небостъргач. На отсрещния тротоар забелязах млада жена, която приличаше на момичето, с което разговарях в Атланта. Естествено не беше тя, но поразително си приличаха.

Нищо друго не ми идваше в ума. Цял следобед стоях и мислех за момичето от Атланта, питах се какво да сторя. Трябваше да измисля нещо, знаех, длъжен съм да се върна в Атланта и да я открия. Нали аз я пратих отгатък надлеза на улица „Форсайт“! Тя знаеше къде отива, но ако не бях аз, може би нямаше да иде. Аз я пратих там! А можех веднага да ѝ посоча къде е номер 67! Тя също знаеше къде е. Нали като я видях — зачела обявлението в сгънатия вестник, — стоеше пред самия вход. Но разбираше добре, че е безполезно да влиза. Щяха да ѝ кажат да намине утре. На всички казваха така. Сигурно е предполагала, че ще ѝ дам пари. Право да си кажа, не знаех какво е предполагала. Но и тя като мен беше отчаяна. Прекалено горда, тя не

поиска пари за хляб, но все пак е помислила, че може би ще ѝ дам. Имах четвърт долар, но ме досрамя да ѝ го предложа, особено пък след като я пратих в ония хотели. Опитвала къде ли не да си намери работа, тя искаше зальк хляб, искаше покрив. Оставаше ѝ само един път и тя го виждаше. Знаеше какво представлява улица „Форсайт“ от другата страна на надлеза. Все някой ѝ е казал. Да речем, случайно срещната жена по гарите. Не може да не са ѝ казали, защото всичко ѝ беше ясно.

Тя без друго щеше да отиде там, не я пратих аз... Тъй си мисля понякога, но това е лъжа. Не друг, аз ѝ казах да отиде отатък надлеза.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.